

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. kovo 31 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Birutės Janavičiūtės (kolegijos pirmininkė), Andžej Maciejewski ir Donato Serno, susipažinusi su 2021 m. kovo 16 d. gautu atsakovu V. P. ir T. P. kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 15 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovai padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 15 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės UAB „Litesko“ ieškinį atsakovams V. P. ir T. P. dėl įsiskolinimo už bendro naudojimo patalpų šildymą priteisimo bei pagal atsakovų V. P. ir T. P. priešieškinį ieškovei UAB „Litesko“ dėl ieškovės atlikto centralizuoto šilumos energijos paskirstymo pripažinimo neteisėtu ir įpareigojimo atlikti veiksmus; institucijos, teikiančios išvadą – Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 3 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346](#) straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347](#) straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 3 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo praktiką bei argumentuotai pagrįsti, kad ši praktika nagrinėjamoje byloje ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Atsakovai kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai sprendė, jog nagrinėjamu atveju nebuvo pagrindo panaikinti skundžiamą pirmosios instancijos teismo sprendimą dėl to, jog jis buvo be motyvų ([CPK 329](#) straipsnio 2 dalies 4 punktas). Pirmosios instancijos teismas savo sprendime nepasisakė dėl į šilumos energijos paskirstymą neįtrauktų asmeninio naudojimo rūšio patalpų ir delpingųjų priteisimo pagrindo. Tai lėmė neteisėną bylos išsprendimą, kadangi atsakovams buvo paskirstyta neproporcingai didelė šilumos išlaidų dalis dėl į šilumos energijos paskirstymą neįtrauktų kitų butų savininkų asmeninio naudojimo rūšio patalpų, kurios turėjo būti įskaičiuotos į palyginamuosius naudinguosius plotus; 2) teismas, vertindami šilumos paskirstymo teisingumą, pažeidė įrodymų vertinimo taisykles. Teismas neįvertino atsakovų įrodinėjamų aplinkybių, kad jie negavo ieškovės įrodinėjamo elektros energijos kiekio, tuo pažeisdami rungimosi principą, įrodinėjimo naštos paskirstymo ir įrodymų vertinimo taisykles. Atsakovai buvo nurodę, kad šilumos tiekėja netinkamai skirsto šilumos energiją, pažeidžia proporcingumo principą, neįtraukia dalies patalpų, šilumos energiją skirsto pagal klaidingus duomenis. Šilumos energijos paskirstymas turėjo būti atliekamas pagal patalpų tūrį, kaip nustato Valstybinės energetikos ir kainų kontrolės komisijos patvirtintas šilumos paskirstymo metodas Nr. 5. VI „Registų centro“ pateikti duomenys įrodo, kad patalpų aukščiai yra skirtingi, o šilumos tiekėjo naudojami butų plotai neatitinka VI „Registų centro“ duomenų bazėje nurodytų plotų; namo rūsyje yra kitų butų savininkų asmeninio naudojimo patalpos, kurioms nėra priskirta jokia bendro naudojimo patalpų šildymui sunaudotos šilumos energijos dalis. Ieškovės pateikti skaičiavimai nebuvo detalizuoti. Ieškovė neįrodė, kad faktiškai perdavė atsakovams energijos kiekį, už kurį reikalavo apmokėjimo pagal šilumos paskirstymą. Priešingai, atsakovai įrodė, kad ieškovė paskirstė šilumos energijos kiekį, kuris neatitinka atsakovų faktiškai suvartoto energijos kiekio. Bylą nagrinėję teismas privalėjo išsiaiškinti, ar ieškovės parinktas šilumos paskirstymo metodas atitinka namo šildymo įrenginius, nes pati ieškovė šių aplinkybių neįrodinėjo, o byloje nėra pateikta jokių šias aplinkybes pagrindžiančių įrodymų; 3) apeliacinės instancijos teismo išvada dėl bendraturčių sprendimo neskaiciuoti mokesčių už bendro naudojimo patalpų šildymą nebuvo ir tokio sprendimo nepateikimo šilumos tiekėjui yra nepagrįsta. Šio sprendimo buvimui pagrįsti atsakovai pateikė butų savininkų 2013 m. kovo 13 d. ir 2017 m. birželio 19 d. susitarimus. Šiuos gyventojų sprendimus ieškovė gavo ne vėliau kaip 2017 m. liepos 17 d. civilinėje byloje [Nr. 2-51-329/2018](#); 4) apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai pritarė pirmosios instancijos teismo sprendimui priteisti skolą už šilumos energiją, kurios atsakovai faktiškai negavo, taip pažeisdamas [CK 6.388](#) straipsnio 1 dalyje įtvirtintą teisės normą. Ieškovė nepagrįstai 18 proc. name suvartotos šilumos energijos priskyrė bendrojo naudojimo patalpų šildymui, nors pagal Šilumos ūkui įstatymo 25 straipsnio 2 dalį apskritai neturėjo teisės priskirti šilumos energijos nešildomoms bendrojo naudojimo patalpoms, o pagal Komisijos 5 metodo 3.1.2 punktą turėjo teisę priskirti tik 10 proc. name suvartojamos šilumos energijos. Įstatymų leidėjas išreiškė aiškią valią, kad vartotojas privalo apmokėti tik už tą energijos kiekį, kurį jis faktiškai suvartojo; 5) atsakovams įrodžius, kad gyvenamojo namo bendrojo naudojimo patalpos nėra šildomos centralizuotai, nes yra šildomos tik šiluma, gaunama iš butų, šildomų vietiniu būdu ir centralizuotai, buvo pritaikytas netinkamas šilumos paskirstymo metodas Nr. 4, kuris yra skirtas namams, kurių visos asmeninio ir bendrojo naudojimo patalpos yra šildomos centralizuotai; 6) kasacinio teismo praktika 2013 m. lapkričio 22 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje [Nr. 3K-3-608/2013](#), 2015 m. birželio 12 d. nutartyje,

priimtoje civilinėje byloje [Nr. 3K-3-401-248/2015](#), bei 2012 m. gegužės 4 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje [Nr. 3K-3-229/2012](#), nėra nuosekli ir yra prieštaringa. Todėl kasacinis teismas turėtų išaiškinti, ar vartotojai privalo apmokėti už daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpoms tenkančią šilumos energijos dalį, kai bendro naudojimo patalpos yra nešildomos, jose šildymo prietaisai (radiatoriai) buvo demontuoti, o pagal Komisijos patvirtintus metodus bendro naudojimo patalpoms priskirta šilumos energija faktiškai buvo suvartota asmeninio naudojimo butuose.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Dėl kasacinio skundo argumentų, susijusių su faktinių aplinkybių nustatymu, teisėjų kolegija pažymi, kad kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių, t. y. jos kasaciniame teisme iš naujo nenustatomos ([CPK 353 straipsnio](#) 1 dalis). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo, taip pat nepagrindžiama, kad kasacinio teismo praktika ginčijamam klausimui yra nevienoda. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliamas tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK 346](#) straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3 punktas).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3 punktu ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti P. M. (a. k. (duomenys neskelbtini) 15 (penkiolika) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. kovo 15 d. Luminor banko mokėjimo nurodymu Nr. 72.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Birutė Janavičiūtė

Andžej Maciejewski

Donatas Šernas